

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ จัดเข้าวาระ

สคก 4927
๑ สค-๕8/11-00๘

-2 ส.ค. 2548-

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร 02-282-0811

ที่ นร 1105/ สคก. ๖๖1

วันที่ 29 กรกฎาคม 2548

สคก 1/521
๑ สค๕๘

เรื่อง วาระการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ณ จังหวัดจันทบุรี

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ)

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ) รับผิดชอบจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขวิกฤติการณ์น้ำภาคตะวันออกในการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ณ จังหวัดจันทบุรี ในระหว่างวันที่ 1 - 2 สิงหาคม 2548 และรองนายกรัฐมนตรี (นายพินิจ จารุสมบัติ) ได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำวาระการประชุมในเรื่องดังกล่าว เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี นั้น ในการนี้ สำนักงานฯ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว สรุปสาระสำคัญและข้อเสนอของการบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขวิกฤติน้ำภาคตะวันออกได้ ดังนี้

1. ความสำคัญของภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งในด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการเกษตร โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2546 รวมทั้งสิ้น 877,782 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของทั้งประเทศ มีอัตราขยายตัวร้อยละ 11 โดยสาขาอุตสาหกรรมมีสัดส่วนถึงร้อยละ 55 รองลงมาเป็นสาขาท่องเที่ยวและบริการ ร้อยละ 30 สาขาเกษตรกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 6 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรภาคตะวันออกในปี 2546 มีจำนวนรวม 204,754 บาท/คน/ปี ในขณะที่รายได้ต่อหัวของประชากรใน 4 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด มีจำนวนสูงถึง 285,801 บาท/คน/ปี

2. สภาพความขาดแคลนน้ำในภาคตะวันออก

สภาพโดยรวมในช่วงที่ผ่านมาภาคตะวันออกมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรม อันเป็นผลจากการได้เปรียบในด้านที่ตั้ง ปัจจัยการผลิต รวมทั้งมาตรการการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ และการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางอุตสาหกรรมที่ทันสมัย ทำให้เกิดพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งในลักษณะนิคม/เขต/สวน/ชุมชนอุตสาหกรรมจำนวน 30 แห่ง พื้นที่กว่า 80,000 ไร่ โดยมีอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมผลิตชิ้นพื้นฐาน อุตสาหกรรมผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน เป็นต้น นอกจากนี้ ภาคตะวันออกยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ โดยมีนักท่องเที่ยวปีละประมาณ 10 ล้านคน มีโรงแรมและห้องพักเกือบ 18,000 ห้อง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันภาคเกษตรเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญ โดยมีการใช้ทรัพยากรที่ดินถึงร้อยละ 50 ของภาค และมีเกษตรกร 1.4 ล้านคน โดยผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง

การขยายตัวอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจทั้งในด้านอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และการเกษตร ทำให้ความต้องการใช้น้ำของภาคตะวันออกทั้ง 4 ลุ่มน้ำ (ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำบางปะกง และลุ่มน้ำโดนเลสาบ) รวมกันทั้งด้านอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และการรักษาระบบนิเวศ

ในปี 2548 เท่ากับ 5,232 ล้าน ลบ.ม. และคาดว่าจะอีก 5 ปี ข้างหน้าจะเพิ่มเป็น 7,437 ล้าน ลบ.ม. ในปี 2552 หรือเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 551 ล้าน ลบ.ม. โดยเป็นการใช้น้ำเพื่อการชลประทานมากที่สุด คือ ร้อยละ 81.6 ในปัจจุบันจึงเกิดปัญหาน้ำในลุ่มน้ำภาคตะวันออก ดังนี้

2.1 การขาดแคลนน้ำ ความต้องการน้ำสำหรับใช้ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม ในปี 2548 มีจำนวนถึง 5,232 ล้าน ลบ.ม. แต่ปริมาณน้ำในอ่างของภาคตะวันออกมีน้ำไว้ใช้ได้เพียง 2,570 ล้าน ลบ.ม. ในขณะที่ปริมาณน้ำท่าซึ่งควรจะนำมาใช้ได้ไหลสู่ทะเลสูงถึง 23,900 ล้าน ลบ.ม./ปี แสดงให้เห็นว่า มีโอกาสที่จะมีน้ำต้นทุนในปริมาณที่สูงขึ้น แต่ในขณะนี้ยังไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำเพียงพอ

2.2 สำหรับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาครวม 4 จังหวัด ในปัจจุบันความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค บริการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม รวมกันประมาณ 845,000 ลบ.ม./วัน โดยเป็นความต้องการในพื้นที่จังหวัดชลบุรีและระยองถึง 800,000 ลบ.ม./วัน ขณะที่ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้งหมดที่สามารถใช้การได้ในบริเวณจังหวัดชลบุรีและระยอง มีเท่ากับ 18 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งหากจัดสรรให้กับการอุปโภคบริโภค อยู่ในระดับ 600,000 ลบ.ม./วัน เท่าที่เป็นอยู่ จะมีการขาดแคลนน้ำ 200,000 ลบ.ม./วัน และสามารถมีน้ำสำรองในอ่าง ไว้ใช้ได้ 30 วัน ดังนั้นการเร่งผันน้ำจากแหล่งน้ำอื่นมายังจังหวัดชลบุรีและระยองในระยะฉุกเฉินให้ได้จำนวน 200,000 ลบ.ม./วัน จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ในบริเวณนี้ได้โดยไม่เกิดผลกระทบต่อภาคการผลิต ในขณะเดียวกัน ก็มีความมั่นคงของน้ำสำรองไว้ใช้อย่างน้อย 1 เดือน

3. แนวทางการบริหารจัดการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ

การแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำสำหรับภาคตะวันออกในระยะเร่งด่วนและระยะปานกลาง นั้น เห็นควรดำเนินการดังนี้

3.1 ระยะเร่งด่วน ต้องให้ความสำคัญกับการเพิ่มปริมาณน้ำให้แก่พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จากแหล่งน้ำต้นทุนที่มีอยู่ได้ทันที โดยเร่งรัดการดำเนินโครงการผันน้ำต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สามารถนำน้ำท่าจากลำน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์โดยเร็วภายในระยะวิกฤตน้ำขาดแคลนครั้งหลังของปี 2548 และเติมน้ำต้นทุน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บของแหล่งที่มีอยู่แล้ว และแหล่งน้ำธรรมชาติให้มากขึ้น

3.2 ระยะสั้นและปานกลาง เห็นควรให้มีการลงทุนการพัฒนาแหล่งน้ำและการกระจายน้ำของลุ่มน้ำในภาคตะวันออก โดยการฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร การพัฒนาโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อการทดแทนและแบ่งปันการใช้น้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของการจัดสรรน้ำในระยะยาว

4. ข้อเสนอโครงการและวงเงินลงทุน

4.1 การบริหารจัดการลุ่มน้ำภาคตะวันออกอย่างบูรณาการ

หน่วยงานที่เสนอโครงการเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำภาคตะวันออก 4 ลุ่มน้ำประกอบด้วย กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทรัพยากรน้ำ และบริษัทจัดการน้ำตะวันออก จำกัด รวมทั้งสิ้น 1,049 โครงการ วงเงิน 78,694.32 ล้านบาท สำหรับโครงการที่ควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน มีความพร้อมที่จะดำเนินการสามารถแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำได้ทั้งในระยะสั้นและปานกลาง มีความคุ้มค่าในการลงทุนในระยะเวลา 4 ปี (ปี 2548-2551) รวม 805 โครงการ

คิดเป็นวงเงินทั้งสิ้น 48,802.03 ล้านบาท โดยจะเป็นลงทุนจัดหาเพิ่มเติมสำหรับพื้นที่วิกฤต 35 โครงการ วงเงิน 37,594.60 ล้านบาท

สำหรับโครงการเร่งด่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำสำหรับภาคอุตสาหกรรมใน 2 จังหวัดคือ ชลบุรีและระยอง รวม 7 โครงการ วงเงินลงทุนทั้งสิ้น 3,617.00 ล้านบาท และเป็นโครงการในระยะเร่งด่วน จำนวน 13 โครงการ วงเงินทั้งสิ้น 4,037.80 ล้านบาท โดยรวมถึงโครงการของภาคเอกชนด้วย

4.2 โครงการจัดหาเพิ่มเติมสำหรับพื้นที่วิกฤต

การดำเนินโครงการจัดหาเพิ่มเติมสำหรับพื้นที่วิกฤต ประกอบด้วย 35 โครงการ วงเงิน 37,594.60 ล้านบาท ดังนี้

- 1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งเก็บกักน้ำเดิม การผันน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ การเชื่อมต่อแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นเครือข่าย วงเงินลงทุน 37,529.60 ล้านบาท
- 2) โครงการศึกษา สำรวจ ออกแบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งเก็บกักน้ำเดิม การผันน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ การเชื่อมต่อแหล่งน้ำต่าง ๆ เป็นเครือข่าย วงเงินลงทุน 65.20 ล้านบาท

5. ผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน

การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการลุ่มน้ำภาคตะวันออก จะช่วยให้ภาคตะวันออกทั้ง 4 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำบางปะกง และลุ่มน้ำโดนเลสาบ ได้รับประโยชน์จากการมีน้ำใช้อย่างเพียงพอทั้งในภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม การบริการและอุปโภคบริโภค โดยจะทำให้ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร รวมทั้งภาคบริการสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงวิกฤต

6. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

6.1 ขอความเห็นชอบต่อกรอบแนวทางการดำเนินงานและกรอบวงเงินเพื่อการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำภาคตะวันออก 4 ลุ่มน้ำ วงเงิน 48,802.03 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณผูกพันในปี 2548 – 2551 และจัดไว้ในแผนงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

6.2 ขออนุมัติงบประมาณเพื่อการลงทุนในโครงการเร่งด่วน จำนวน 13 โครงการ/งาน วงเงิน 2,708.60 ล้านบาท เพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานได้ทันที และสามารถจัดหาเพิ่มเติมให้กับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้ภายในระยะเวลาที่เหลือของปี 2548 (รายละเอียดตามเอกสารการบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขวิกฤตน้ำภาคตะวันออก)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดมอบหมายให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

นายสนธิ บังอ้อ

(นายสนธิ บังอ้อ)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรบ.แจ้งฯ ๑ พค ๕๓ ร.ร.ม.

เพื่อไปลงมติต่อวาระปี ๒๕๔๘

21 กค ๕๓

นายพนิจ จรุงสมบัติ

(นายพนิจ จรุงสมบัติ)

รองนายกรัฐมนตรี

1 เล่ม
เอกสารประกอบ วาระสำคัญของรัฐบาล

เพื่อพิจารณา เรื่องที่.....๑

(เพิ่มเติม ๑)

เอกสารการประชุมคณะรัฐมนตรี

อย่างเป็นทางการนอกสถานที่ในส่วนภูมิภาค

ณ จังหวัดจันทบุรี วันอังคารที่ 2 สิงหาคม 2548

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ